Inspreektekst 4 april 2024

Geachte aanwezigen

Mijn naam is Ruud Gerritsen, Inwoner van Lithoijen en bestuurslid van Behoud Lithse Polder

(Blad 1 PowerPointpresentatie)

Graag spreek ik in naar aanleiding van een door de projectgroep Duurzame Polder, samen met de boerenorganisatie ZLTO georganiseerde voorlichtingsavond op 15 februari j.l. in de Snoeck in Lith.
Deze avond leek te zijn georganiseerd om bezorgde en nog niet aangesloten boeren ervan te overtuigen dat deelnemen aan de realisatie van een mega windpark in de duurzame polder een goede zaak dient.
Ik, als gewoon burgerinwoner van Lithoijen, werd niet geweerd en mocht ook gewoon meepraten en vragen stellen.

(Blad 2)

Een aantal zaken wil ik hier noemen:

Ten eerste:

Een van de bestuursleden van het Windcollectief stelde dat het onzin is om de windafvang van de Bossche turbines te accepteren als er nog zoveel plaats is in de rest van de polder.
Dus geen cluster bij de Hertogswetering en zeker niet bij De Bossche turbines.
Hoezo, rekening houden met omwonenden en de natuur?
Duidelijk dat alleen opbrengst (lees geld) voor hen van belang is!
De extra 12 tot 15 procent opbrengst inleveren door de windafvang zit ze niet lekker.
Ook zullen ze blijven proberen het aantal windturbines op te schroeven, omdat daarmee de opbrengst per deelnemer van het collectief hoger wordt.

(Blad 3)

De jongste plannen die ze hebben laten zien bevestigen dat.
Ik refereer naar hun “MVA”. Een plan dat alle aspecten het VKA aan z’n laars lapt en ook nog eens dreigementen bevat.
Maatschappelijk Verantwoord Alternatief…….niks maatschappelijk en verantwoord!

(Blad 4)

De boeren, in de polder die niet meedoen zijn samen met de omwonenden van de polder zwaar de dupe. De grenzen worden opgezocht!
Veel van de deze boeren staan onder druk, omdat ze de verhouding met de buren en hun collega-boeren niet willen verzieken door openbaar tegen te zijn.
Deze boeren hebben de druk om mee te doen weerstaan en geen onverantwoord groot bedrag in de pot gedaan en ook niet het verplichte wurgcontract getekend.

Ten tweede:

(Blad 5)

Een van de onderwerpen, die ik toen naar voren mocht brengen is het geluid.
Door de avondvoorzitter werd gesteld dat geluidsoverlast een beleving is van de omwonenden en dat er normen worden gehanteerd.

Daar zit dan ook het werkelijke probleem.
Op de eerste plaats zijn er op dit moment geen vastgestelde normen maar zijn die in bewerking.
Bij windturbines hebben ze de term “Lden” bedacht en daarbij wordt gerekend met een jaargemiddelde en daarnaast gelden ook nog eens verschillende rekenregels voor de avond en de nacht ten opzichte van de dag.

(Blad 6)

Ook zien we dat er ook nog een correctiefactor “mitigatie” wordt toegevoegd.
Bij veel wind mag er 3 decibel extra over de omgeving uitgestort worden voordat de turbines in een stillere mode gezet worden door de rotorbladen te draaien.
Realiseer je daarbij dat, door de logaritmische schaal voor geluid, 3 decibel een verdubbeling van het geluidsvermogen is.
Alles om maar zoveel mogelijk te produceren ongeacht de mate van overlast.
In de normale wereld wordt ter bescherming van de omgeving tegen overlast door geluid een harde grenswaarde gegeven dus een maximaal aantal decibels.
Dit zou ook voor windturbines en dus een windpark moeten gelden.
De bewoners, die overlast ervaren, hebben geen enkel drukmiddel of mogelijkheid om de eigenaren te bewegen op de stopknop te drukken.
Uw raad heeft eerder bepaald dat voor een windpark 42 decibel de norm moet zijn.
Maar in het VKA wordt nog steeds gesproken over verschillende, en wel hogere waardes zoals 45 en 47 Db Lden en dan wordt ook daar bovenop de 3 Decibel mitigatie erbij gezet.

(Blad 7)

Uit eigen berekeningen, bevestigd door het adviesbureau Witteveen+Bos, blijkt dat er een veel grotere afstand van turbine tot woongebied nodig is om het brongeluid voldoende te dempen.
Denk daarbij aan 2,5 kilometer om van 110 decibel van de bron naar 42 decibel te komen.
Het formaat van de turbine speelt zowel bij het geluidvermogen dat wordt veroorzaakt en dus ook de benodigde dempingsafstand een grote rol.
Vermindering van 6 decibel vraagt een verdubbeling van de afstand.
Dus van 110 naar 42 is een verschil van 68 decibel en dat is 68 gedeeld door 6 dus ruim 11 keer een verdubbeling en kom je op een afstand van ruim 2500 meter.
Dat Witteveen+Bos op een lager getal komt heeft te maken met het hanteren van verouderde computermodellen die ongeschikt zijn voor de turbines van het beoogde formaat.

(Blad 8)

Het wordt nog erger als je geluid krijgt van meerder turbines. Dan komt er weer een brok wiskunde aan te pas om het werkelijke niveau te berekenen. Ook daar lijken de modellen te optimistisch voor de exploitanten.

(Blad 9)

Daar bovenop komt het effect dat de wind, naast een transportmedium voor stof, ook een geluidsdrager is en dat dat betekend dat er in de woongebieden in en om de polder verschil in overlast zal worden ervaren.

(Blad 5)

Dat heeft te maken met de overheersende windrichting in onze polder. (windroos)
Lithoijen en de nieuwe wijk van Oss zal meer overlast ervaren dan bijvoorbeeld Maren-Kessel.

Ook hier zijn computermodellen gebruikt en wordt de windrichting weggemiddeld.
Hierdoor zijn de pieken in de extra overlast weggepoetst.
Wie kan van die brei aan rekenregels nog een koek bakken en de vraag is dan ook Hoe gaat de gemeente de regels interpreteren en hoe gaat er gemeten worden.
En nog belangrijker hoe kan er wanneer en door wie ingegrepen worden bij klachten?

Namens BLP en dus heel veel in- en omwonenden van de duurzame polder, wil ik u vragen om nog eens kritisch naar de eerdere besluiten te kijken en u niet te laten beïnvloeden door opportunisten voor wie het windpark de enige en beste (lees winstgevendste) oplossing is voor de energietransitie in Oss. Er zijn andere oplossingen!

Dank voor uw aandacht.